

19 MAR 2012

DET KONGELIGE BARNE-, LIKESTILLINGS-
OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Justis- og politidepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres ref
201107236-/HIH

Vår ref
201200007-/LIBPAS

Dato
19.03.2012

Høring - Rapport om økt bruk av konfliktråd

Vi viser til brev datert 19.12.2011 vedrørende ovennevnte rapport. Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet har følgende kommentar:

Aktørenes rolle i stormøtet

BLD vil belyse viktigheten av å tydeliggjøre roller, forventninger og autoritet blant deltakerne i stormøtet og oppfølgingen av dette. Vi forstår rapporten slik at aktørene i stormøtet skal kunne bistå med relevante tiltak. Barnevernet vil kunne være en av disse aktørene dersom gjerningspersonen er mindreårig eller allerede har tiltak i barnevernet. I pkt 11.7.2, side 88 (første kolonne, første avsnitt) står følgende om barnevernets deltakelse i stormøtet:

”Deltakelse kan også være aktuelt selv om barneverntjenesten mangler kunnskap om et bestemt barn, da den likevel kan legge til rette for aktuelle tiltak i oppfølgingen.”

I en eventuell videre konkretisering av dette tiltaket bør de ulike aktørenes rolle i stormøtet tydeliggjøres. Dette for å sikre at forventningene til hva den enkelte aktør kan bidra med harmonerer med respektive lovverk (for eksempel med hensyn til saksbehandlingsregler og taushetsplikt).

Vi ser også et behov for å tydeliggjøre koordinatorens autoritet overfor de øvrige deltakerne i oppfølgingsteamet.

Bruk av tolk

Rapporten omtaler på flere steder viktigheten av at de som trenger tolk i

forbindelse med megling i konfliktråd, må sikres dette.

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet har det overordnede ansvaret for tolking til og fra andre talespråk i offentlig sektor. BLD har delegert fagmyndighetsansvaret for tolking til og fra andre talespråk til Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi). Fagmyndigheten har blant annet ansvar for tiltak som skal styrke tolkingens kvalitet i offentlig sektor.

Arbeidsgruppen som har utarbeidet rapporten "Økt bruk av konfliktråd" foreslår at hjemmelen for bruk av tolk i konfliktråd tas inn i konfliktrådsloven. BLD stiller seg positiv til dette forslaget. Departementet anbefaler at man utformer bestemmelsen slik at den gir rett til bruk av *kvalifisert* tolk. Dette begrepet er brukt i krisesenterloven, og understreker at man skal bruke kvalifiserte tolker, og ikke for eksempel familiemedlemmer eller barn.

BLD mener det er viktig at man sørger for finansiering av tolkeutgifter, slik at dette ikke blir en barriere for bruk av tolk i tilfeller der tolk bør brukes.

For å sikre en god praksis når det gjelder bruk av tolk i offentlig sektor, er det viktig med sektorvise retningslinjer for bruk og bestilling av tolk. Ved utarbeidelse av sektorvise retningslinjer kan BLD og IMDi bistå ved behov.

I pkt. 11.7 (gjennomføring av stormøte) og 11.11 (om ungdomsoppfølging) står det at

- der påklagede har annen etnisk opprinnelse, eller annen kulturell bakgrunn, bør konfliktrådet vurdere om de har en megler med lignende bakgrunn eller kjennskap til denne kulturen
- det er viktig at utfordringer knyttet til flerkulturell eller flerspråklig bakgrunn tas på alvor og følges opp i hele prosessen
- utfordringer knyttet til flerkulturell- og flerspråklig bakgrunn ikke skal være diskvalifiserende.

Alle skal sikres lik tilgang til offentlige tjenester og institusjoner. I mange sammenhenger er det en styrke at de ansatte i tjenesteapparatet gjenspeiler sammensetningen i befolkningen. At de ansatte har kulturell kompetanse kan blant annet gjøre dem bedre i stand til å vurdere hvorvidt kulturell bakgrunn faktisk har avgjørende betydning i en konflikt. Det er imidlertid viktig å huske at bakgrunnen for en konflikt ofte er sammensatt, og ikke kan forstås i lys av kulturell bakgrunn alene. Oftere er det livssituasjonen som har mest betydning.

Overføring av saker til konfliktrådet fra påtalemyndigheten

Utøvelse av vold i nære relasjoner er alvorlige forbrytelser og dette må gi seg utslag både i straffesaksbehandlingen og straffutmålingen. Fordi volden oftest foregår i hjemmet kan det være vanskelig å avdekke de straffbare forholdene og

allmennpreventive hensyn har stor vekt ved straffeutmålingen. BLD mener det må vurderes nøye hvilken signaleffekt det har overfor voldsutøvere og voldsofre å la oppfølging i konfliktråd være et alternativ til ordinær straffereaksjon i familievoldsaker, da denne straffereaksjonen for mange vil framstå som mildere enn ordinær straff.

I tillegg mener vi det er viktig å drøfte grundig hvilke saker som skal kunne overføres etter nytt annet ledd i straffeprosessloven § 71 a. I arbeidsgrupperapporten punkt 11.13 uttaler arbeidsgruppen at *"saker som faller inn under definisjonen av familievold, men der det ikke er snakk om alvorlige voldshandlinger, kan overføres til oppfølging i medhold av nytt annet ledd i straffeprosessloven § 71 a"*. BLD legger til grunn at påtalemyndigheten ikke bare skal vurdere voldens grovhet isolert sett, men også hyppighet, graden av krenkelse, over hvor lang tid volden har foregått og hvem som er fornærmet. Etter vårt syn bør det som hovedregel utvises forsiktighet med å bruke oppfølging i konfliktråd som alternativ til ordinær straffesaksbehandling i saker med volds- og overgrepssproblematikk og særlig i saker som involverer barn.

Saker om vold i nære relasjoner kan være bevismessig utfordrende og dette gjelder særlig der fornærmede ikke ønsker voldsutøveren straffet. Det kan tenkes tilfeller der saker som burde ha blitt behandlet i domstolen i stedet overføres til konfliktrådet fordi siktede erkjenner straffeskyld for noen av forholdene og begge partene samtykker til konfliktråd. Det er etter vårt syn viktig å ha klare retningslinjer for hva slags type saker som egner seg for oppfølging i konfliktråd i stedet for ordinær straffesak.

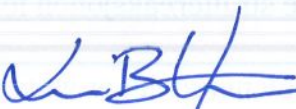
Konfliktråd som vilkår for betinget dom

BLD ser at vilkår om oppfølging/tilrettelagt samtale i konfliktråd kan være et godt supplement til straff i noen saker om vold i nære relasjoner. Det vises blant annet til evalueringen av familievoldsprosjektet i Trondheim og de erfaringer som er gjort der. Det er imidlertid viktig å understreke at det kreves særlig kompetanse for å kunne følge opp og mekle i saker med alvorlig problematikk og det er viktig at ordningen ikke utformes på en slik måte at den er avhengig av ildsjeler eller spesiell personlig egnethet hos meklerne. Det må sikres at personene som leder de tilrettelagte samtaler har god kompetanse på voldsproblematikk i nære relasjoner og hvilke spesielle utfordringer slike saker byr på.

Det er også viktig å ha klart for seg hva som skal være formålet med den gjenopprettende prosessen. Dersom hensikten er å få i stand gode avtaler mellom partene, herunder om barna, for å skape en forutsigbar relasjon i framtiden, vil vi vise til at det på familievernkantorene er psykologer, sosionomer m.m. som har spesialkompetanse på familierapi og også erfaring med behandling av saker med volds- og overgrepssproblematikk.

Med hilsen

Lars Audun Granly (e.f.)

Line Berger Husem